

GESCHIEDENIS VAN DE BIBLIOGRAFIE VAN NEDERLANDSE PROTESTANTSE PERIODIEKEN 1988-2012

Verslag van Roel Huizenga

Hoofdstuk 1 Inleiding en eerste fase 1988-1993 1	Hoofdstuk 1: Inleiding en eerste fase In 1971 werd het Historisch Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (1800-heden) aan de VU opgericht. Het Documentatiecentrum verzamelt en beheert archieven en bevordert het historisch onderzoek naar het Nederlands protestantisme. Medewerkers van het HDC hebben in het voorjaar van 1988 het BNPP-project opgezet. Dit omvangrijke project was destijds niet uniek; in de jaren zeventig en tachtig van de vorige eeuw zijn diverse pershistorisch-bibliografische projecten opgezet. Bij het Katholiek Documentatiecentrum in Nijmegen (KDC) liep al vanaf 1973 een soortgelijk project: het BKNP, <i>Bibliografie van Katholieke Nederlandse Periodieken</i> . Het BNPP-project werd in nauw overleg met het KDC opgezet. George Harinck onderhield destijds de contacten met het KDC, met name met de projectleider van het BKNP Otto S. Lankhorst. Deze schreef een artikel in het jaarboek van het KDC: "Verborgene Geschiedenis"; over het samenstellen van een bibliografie van Katholieke Nederlandse Periodieken. Het doel van het HDC was de protestants-christelijke pers vanaf 1815 systematisch te beschrijven. Daarnaast hoopte het HDC – als neveneffect van dit project – verloren gewaande, protestantse periodieken op het spoor te komen. Het HDC had inmiddels al talloos vele (protestantse) periodieken verworven: dag- en weekbladen, wetenschappelijke en literaire tijdschriften, verenigingsbladen, kerkelijke bladen etc. Voorlopig beperkte het HDC zich tot de periodieken die de VU al in eigendom had. In deze eerste fase van het project werden uit catalogi van de grote wetenschappelijke bibliotheken en uit bezit van particulieren in het hele land, meer dan vier duizend titels verzameld. Deze werden gepubliceerd in de <i>Titellijst van de Bibliografie van Nederlandse Protestantse Periodieken</i> (1990), onder redactie van drs J.G. van Everdingen, drs G. Harinck en J.F. Seijlhouwer; inhoud ruim 4000 titels van protestantse periodieken. Het HDC koos destijds – anders dan het KDC – bewust voor vrijwillige medewerkers in den lande. De Vrije Universiteit kan namelijk vanouds bogen op een actieve en geïnteresseerde achterban. Na een oproep destijds in de protestants-
Hoofdstuk 2 Een nieuwe fase 1994-2000 3	
Hoofdstuk 3 Voortzetting en voltooiing 2001-2012 6	
De jaarlijkse terugkomdagen 2002-2012 7	

christelijke pers meldden zich voor dit nieuwe project dan ook ongeveer veertig vrijwilligers, voornamelijk 50-plussers: veel onderwijs-mensen, ambtenaren, predikanten; zowel vrouwen als mannen; vaak met vut en/of pensioen. Om verzekerd te zijn van een zo nauwkeurig mogelijke informatie over de periodieken, werd voor de beschrijving daarvan gekozen voor het principe van autopsie: alle nummers van het periodiek komen onder het oog van de beschrijver; elk nummer is in handen geweest van de vrijwilliger die het beschreef. Een duiding van het periodiek wordt echter niet gegeven. De medewerkers van het KDC deden dat aanvankelijk wel.

‘Nu is het moment gekomen, waarop wij u nauwer kunnen betrekken bij het BNPP-project’, schreef George Harinck aan de ca. 25 vrijwilligers die zich inmiddels definitief hadden opgegeven. De eerste instructiedag voor deze medewerkers werd op 17 februari 1989 in het HDC gehouden. Een van de motieven voor de snelle publicatie van de *Titellijst* in de beginfase van het onderzoek was vooral om in brede kring propaganda te maken voor het project, meer vrijwilligers te werven en informatie te verkrijgen over andere vindplaatsen van protestantse periodieken. Door middel van persberichten en interviews werden ook contacten gelegd met bibliografen, archivariissen en pershistorici van andere instellingen.

Deze instructiedag op het HDC stond helemaal in het teken van de BNPP. Zowel Jan de Bruijn, destijds directeur van het HDC, als George Harinck (coördinator) hielden toespraken over de huidige stand van zaken van het project. In de ochtend was er een inleiding over het BNPP-vrijwilligerswerk, ’s-middags een filmdocumentaire over het perswezen.

De vrijwilligers onderhielden toen ook al zo mogelijk (schriftelijk) contact met het HDC via de coördinator(en). Na verloop van tijd werd vooral de jaarlijkse Terugkomdag (eerste vrijdag van november) een bijeenkomst om elkaar als vrijwilligers persoonlijk te ontmoeten, informatie met elkaar uit te wisselen en met de vaste medewerkers van het HDC. In de loop der jaren werd die dag een hoogtepunt voor alle medewerkers. Voor velen van hen waren die begin-jaren (1988-1993) – voor mijn gevoel althans – heel arbeids-intensief; je probeerde met elkaar samen iets tot stand te brengen; veel vrijwilligers van toen zijn ook heel lang gebleven.

Velen van hen hebben er aardigheid in om met een zekere regelmaat hun bijdrage te leveren. Zij werken ieder op hun eigen wijze, in hun eigen tempo. Anderen hebben voorkeur voor periodieken van een bepaalde categorie, weer anderen willen juist verschillende periodieken beschrijven. De een besteedt een vaste dag in de week aan het project; een ander werkt op verschillende tijdstippen. Sommigen willen de beschrijving van een langlopend periodiek nu eindelijk wel eens afronden. De plek waar je werkt is ook van belang; sommigen willen graag een vaste werkplek hebben op een archief of in een bibliotheek al dan niet in combinatie met de KB in Den Haag, de UB in Utrecht en/of Nijmegen: zoveel hoofden zoveel zinnen!

Met deze en andere wensen is altijd rekening gehouden. Heel belangrijk is dat de vrijwilligers hun werk met plezier doen; vooral deze eerste generatie vrijwilligers heeft het BNPP-project een stevige basis gegeven. Vrijwel allen ontmoeten elkaar ook weer aan het einde van de eerste fase op een bijeenkomst (12 maart 1993), waar de journalist B. van de Ros (adviseur van het BNPP-project) een lezing hield over de geschiedenis van de protestants-christelijke dagblad-

pers in Nederland. Behalve Van de Ros waren ook prof. dr. J.Th.M. Bank, prof. dr. E. Diemer en prof. dr. J.M.H.J. Hemels adviseurs van het BNPP-project.

Hoofdstuk 2: Een nieuwe fase: 1994-2000

Op de terugkomdag van 25 november 1994 houden George Harinck en Roel Huizenga een inleiding. Voor het komende jaar zijn er plannen voor een studiedag, waar het project in brede kring aan de orde gesteld zal worden. Het leek ons ook goed, iemand aan het woord te laten die belang heeft bij de resultaten van het BNPP-project. Het was een volgende stap in het project.

— Een ander punt dat aan de orde kwam was, hoe te zijner tijd de resultaten gepresenteerd zouden worden. In boekvorm? Op een computer-netwerk? Sinds de start van het project in 1988 zijn er namelijk allerlei nieuwe ontwikkelingen geweest op het gebied van automatisering, digitalisering en internet. Dat biedt ook mogelijkheden voor aanvullingen en verbeteringen. Een en ander zal te zijner tijd veel aandacht vragen.

— Toenmalig coördinator Wim Berkelaar schreef een brief aan de vrijwilligers over een (mogelijke) eerste uitgave van kerkelijke periodieken. Misschien al in 1998? Bij de verdeling van periodieken onder de vrijwilligers is daar al enigszins rekening mee gehouden. Veel zal afhangen van de kwaliteit en de (on?)-volledigheid van de tot nu ingeleverde autopsieformulieren. Op het HDC zal daartoe een onderzoek worden ingesteld.

— George Harinck vermeldt verder enkele mededelingen over het Congres Persgeschiedenis op 28 april 1995. Het staat in het kader van het BNPP-project en zal plaats vinden in het auditorium van het VU-gebouw (zie hieronder). Duidelijk werd dat het BNPP-project een volgende fase zou ingaan; de vrijwillige medewerkers (een stabiele groep van circa 25 mensen) had daarvoor ook de nodige ervaring opgedaan.

In maart 1995 verschijnt het boekje: *Eerste Proeve van de Bibliografie van Nederlandse Protestantse Periodieken* onder red. van G. Harinck, R. Huizenga en J.F. Seijlhouwer, een tussentijdse balans. De omvang en de voortgang van de werkzaamheden in de afgelopen zeven jaar maakten het wenselijk na te gaan of de tot dusver afgelegde werkwijze nog in overeenstemming was met het gestelde einddoel. Deze gedachtenwisseling nu te voeren was ook van belang omdat er na de start van het BNPP-project soortgelijke nieuwe projecten in Nederland waren opgezet.

Niet in de laatste plaats was dit boekje echter ook bedoeld om opnieuw vrijwilligers te werven. Gebleken was dat zij een onmisbare schakel waren geworden. Voor velen van hen bleek het werk ook een aantrekkelijke vrijetijds-besteding te zijn. Circa 800 periodieken waren in de afgelopen zeven jaar beschreven; zij het niet altijd volledig. Behalve dat voortgang werd gemaakt met de beschrijvingen, waren in de afgelopen jaren ook verbeteringen aangebracht in de *Titellijst*. De praktijk had uitgewezen dat een aantal titels onvolledig en/of onjuist waren vermeld en dat er ook andere onnauwkeurigheden in de lijst waren opgenomen. Autopsie had inmiddels uitgewezen dat die niet in het project thuis hoorden. Bij de samenstelling van de *Titellijst* waren deze onvolkomenheden destijds al voorzien.

Het congres over persgeschiedenis kende drie sprekers: dr. Otto S. Lankhorst: 'De tijdschriften-bibliografie tussen droom en daad of wel: Bibliografische arbeid is nu eenmaal nooit klaar'; prof. dr. Joan Hemels: 'De bibliografie van geïllustreerde tijdschriften in Nederland'; dr. G. Harinck: 'De bibliografie van Nederlandse Protestantse periodieken'; een samenvatting van zijn lezing treft u hieronder aan.

In het boekje *Eerste Proeve* (1995) is aan de deelnemers behalve informatie over geschiedenis en opzet van het BNPP-project ook een twintigtal beschrijvingen aangeboden; zij het bij wijze van voorproef! De gegevens zijn mede gepubliceerd om de eventuele zwakke kanten van het project (tijdig) onder ogen te zien; het project is gebaat bij deskundig commentaar. Dit geldt des te meer aangezien het belangrijkste voordeel in de opzet van het project tegelijkertijd ook de zwakheid is: de uitvoering is in handen van vrijwilligers. Dat biedt ongetwijfeld voordelen: hun BNPP-werk is ontspanning en hun ontspanning is het BNPP-werk. De schaduwzijde is dat deze werkwijze de uniformiteit niet ten goede komt. Het lijkt ons ook na ruim vijf jaar ervaring de minste van alle bibliografische kwaden. Vervolgens noemt Harinck aan de hand van de 22 rubrieken op het autopsie-formulier een aantal op- en aanmerkingen die voortgekomen zijn uit de selectie die destijds is gemaakt.

Ten slotte stelde hij op grond van dit verslag vast dat het BNPP-project ruimschoots voldoet aan de bibliografische maatstaven, terwijl de deelnemers van het congres hun waardering lieten blijken voor de toegepaste organisatievorm; met name wat betreft het beschrijvings-systeem en het functioneren van de vrijwilligers. 'Het enige wat de BNPP-titelbeschrijving vergeleken met andere bibliografieën mist, is dat een omschrijving van de aard en inhoud van het periodiek een te grote bedreiging zou vormen voor de objectiviteit. Daarin berusten we, omdat de opname van een dergelijk lemma in het BNPP-beschrijvings-systeem, te vervaardigen door omstreeks 25 verschillende medewerkers, een (te) grote bedreiging zou vormen voor de objectiviteit.'

Het BNPP-project vordert inmiddels gestaag en nadert een volgende fase; er wordt nagedacht over het gebruik van een netwerk voor de opslag en raadpleging van de BNPP-gegevens. Ook wordt gezocht naar financiën, die het HDC in staat zullen stellen binnen een redelijke termijn – gedacht wordt aan 1999 – een eerste deel van de bibliografie uit te geven.

In aansluiting op bovenstaand verslag meldt George nu ook nog enkele andere zaken. In de afgelopen weken heeft Ruurd Ouwehand alle tot nu toe ingeleverde autopsie-formulieren bekeken en geconstateerd dat ongeveer de helft daarvan, ca 400, min of meer volledig is ingevuld. Dit aantal is niet tegengevallen. We realiseren ons wel – mede op basis van de ervaring opgedaan bij de *Eerste Proeve van de Bibliografie* – dat er in de komende jaren veel werk verzet zal moeten worden. Voorlopig beperken we ons op het HDC tot dit aantal; we gaan nu bekijken hoe deze exemplaren aangevuld kunnen worden en wat daarvoor de beste werkwijze is; ook met het oog op de verdere toekomst.

Het werd tijd dat we de handleiding van het autopsieformulier die we tot nu toe – medio jaren negentig – nog steeds gebruikten bij de beschrijving van de periodieken, aan vervanging toe is. In 1996 verschijnt de nieuwe Handleiding bij het autopsie-formulier BNPP; model voorbeeld (8 pagina's); inhoud: algemene instructies plus de 22 in te vullen lemmata: van titel tot en met literatuur. In oktober 1996 was de aankondiging om de jaarlijkse terugkomdag op 1 november te houden in het Hendrik Kraemer Instituut in Oegstgeest een

nieuwtje. Enkele vrijwilligers (met name mw. J.C.van der Meulen-Houwen) komen daar met een zekere regelmaat om zendings-periodieken te beschrijven. Het HKI is een gastvrij huis en beschikt over faciliteiten om groepen mensen te ontvangen.

George Harinck zette tenslotte medio mei 1997 de plannen uiteen met betrekking tot de verdere uitgave van de BNPP. Circa 400 periodieken – van de ca. 900 die tot nu toe ingeleverd zijn – werden de afgelopen jaren (bijna) volledig beschreven; ruim de helft behoort tot de categorie Kerk en godsdienstg leven. Eveneens stuurde Harinck een brief naar de vrijwilligers over de heer A.S.A. Struik die vermaard is om zijn liefde voor en kennis van Nederlandse boekontwerpen. “Na kennismaking met de heer Struik willen wij u graag voorstellen zijn aanbod te accepteren om de kop van de periodieken die wij selecteren voor de eerste uitgave, zo mogelijk ook te identificeren op de ontwerper en deze informatie in de beschrijving op te nemen. Het lijkt ons dat de waarde van het BNPP-project er alleen maar door vergroot zal worden. De heer Struik zal een inleiding over zijn werk houden”. In het verslag van die bijeenkomst wordt vermeld dat de medewerkers positief staan tegenover het plan om – voor zover mogelijk – de periodieken die geselecteerd zijn voor de eerste uitgave, te voorzien van een afbeelding van de kop van het eerst verschenen nummer. De heer Struik heeft zich bereid verklaard deze te identificeren op ontwerper. Verder hebben we afgesproken, dat we bij onze autopsies zoveel mogelijk zullen proberen de monogrammen van de ontwerper te ontdekken en die te vermelden en/of er een fotokopie van te maken.

De terugkomdag van 13 november 1998 vindt opnieuw plaats in het HKI in Oegstgeest. Al eerder was er op het HDC wel eens gesproken over de mogelijkheid van een BNPP-uitgave op digitale wijze in plaats van in boekvorm. Tot nu toe zijn we er steeds vanuit gegaan dat de bibliografie op den duur in een aantal kloeke delen in druk zou verschijnen. Op grond van onze ervaring en verwachtingen zou het om een reeks van meer dan tien delen gaan. Voor elk deel is minstens tien duizend gulden subsidie nodig. In de afgelopen jaren zijn wij regelmatig geweest op de mogelijkheid gegevens digitaal op te slaan en te presenteren. Telkens wezen wij die mogelijkheid om praktische redenen af. Maar de digitale techniek ontwikkelt zich snel. Gesteld voor de keuze tussen drukken of digitaliseren, blijkt de laatste mogelijkheid vele malen goedkoper voor de producent, maar ook voor de gebruiker.

Op dit moment zijn wij in bespreking met de IT-afdeling van de VU om de mogelijkheid van een digitale bibliografie te onderzoeken. Dat is inmiddels gebeurd en het zal ook doorgaan; maar het eerste resultaat daarvan kan pas in het volgend voorjaar (26 april 1999) gepresenteerd worden.

Het HDC hoopt op die datum ook uit te komen met het Jaarboek van de geschiedenis van het Nederlands Protestantisme na 1800. Tegelijkertijd vindt dan ook de presentatie plaats van het dan tienjarige BNPP-project. De leiding van het BKNP heeft het HDC gevraagd om beide presentaties op dezelfde plaats (VU-Amsterdam) en datum te doen plaatsvinden; het HDC ging accoord. Dr. O.S. Lankhorst zal op 26 april over zijn project spreken. Een forum over de christelijke pers vandaag en morgen zal op die dag worden geleid door George Harinck en Dick Kuiper. 26 april 1999 werd dus een drukke (pers-)dag in het Auditorium van de VU.

Een half jaar later – 5 november 1999 – vindt de Terugkomdag van het BNPP-project plaats in het Archief- en Documentatiecentrum (ADC) van de Gereformeerde Kerken (vrijgemaakt, aan de Broederweg te Kampen. Drs. J. van Gelderen een kenner van gereformeerd en uitgevend Kampen, houdt daar een lezing over en is een geanimeerd verteller.

Wat het middagprogramma betreft: de ongeveer 140 volledig beschreven periodieken die op onze vorige terugkomdag op internet stonden zijn inmiddels met 360 vermeerderd, zodat er nu ongeveer 500 volledig beschreven periodieken op internet te zien zijn; onlangs noteerde onze website de 5.000-ste bezoeker; er komen nu gemiddeld 11 bezoekers per dag.

Hoofdstuk 3: Voortzetting en voltooiing van het BNPP-project, 2001-2012

Tijdens de gesprekken op de Terugkomdag van 3 november 2000 ging het opnieuw over BNPP-project in boekvorm. Toekomstmuziek? Uit de discussie blijkt dat we het op prijs zouden stellen wanneer de resultaten die voortkomen uit het BNPP-project, behalve op internet, ook

in boekvorm geraadpleegd zouden kunnen worden. Dat de besluitvorming daarover in het verleden wel eens aan verandering onderhevig was – aanvankelijk dachten we aan een uitgave in boekvorm, later op internet en nu aan beide – hoeft niet inconsequent te zijn. Dat zie je wel vaker bij langlopende projecten. We spreken nu af dat de voorbereidingen voor uitgave in boekvorm voortgezet zullen worden. Anderhalf tot twee jaar zal daarvoor nodig zijn. Een volgende fase is die van de correctie van de autopsie-formulieren. Peter Kok, werkzaam op de administratie van het HDC, tikte tot nu toe alle ingeleverde autopsie-formulieren (vaak met de hand geschreven!) uit. Na verloop van tijd bleek echter dat verreweg de beste oplossing zou zijn dat de vrijwillig(st)er, die het autopsie-formulier had ingevuld, het beste zelf kon beoordelen of zijn/haar gegevens goed overgenomen zijn in de drukproeven. In zekere zijn zij immers mede-auteurs van het project. Mevrouw Henny Visser, die al enkele jaren op de vu aan het project meewerkte, bood aan daar veel tijd aan te willen besteden; dat heeft ze ook gedaan, maar voor iemand alleen bleek die correctie te veelomvattend te zijn, eigen correctie bleek het beste te zijn. Begin Juli 2001 konden we melden dat de overgrote meerderheid van de vrijwilligers ermee akkoord ging! Tijdens de daaropvolgende maanden werden ca. 500 periodieken (90%) gecorrigeerd.

Sinds juni 2001 werkte Piet Moleveld als nieuwe vrijwilliger mee aan het BNPP-project. Hij houdt zich behalve met de gewone autopsie voornamelijk bezig met het invoeren van zoveel mogelijk gegevens in de computer opdat er langzamerhand een geheel nieuwe, bijgewerkte Titellijst zal ontstaan. Ruurd Ouwehand heeft in hem een goede opvolger gekregen. Hans Seijlhouwer laat aan de hand van het computerprogramma en de website van het BNPP-project zien op welke wijze hij vorm geeft aan de talloze gegevens die de drukproeven bevatten. De website van het BNPP-project wordt steeds drukker bezocht. Daaruit alleen al blijkt dat dit medium – hoe dan ook – een goede keuze was. In deze periode hebben vooral Hans Seijlhouwer (technische kant) en George Harinck (correctie en controle) veel werk verzet naast hun gewone werk op het HDC; de vrijwilligers gingen zoals gewoonlijk op pad voor hun autopsie werk.

De jaarlijkse terugkomdagen 2002-2012

Terugkomdag **1 november 2002** – dr. Jacques Dane: ‘De machtigste uitgever? Een onderzoek in het archief van uitgeverij G.F. Callenbach, 1880-2000’. Dane is werkzaam op het archief- en documentatiecentrum Nederlandse Psychologie van de RU Groningen. Destijds raadpleegde hij de archieven van het HDC voor zijn proefschrift *De vrucht van de Bijbelse opvoeding*.

Veel mensen, onder wie verscheidene BNPP-medewerkers, woonden op 6 juni 2003 de inaugurele rede van George Harinck in Kampen bij. Hij sprak onder de titel *Tussen Barmen en Amsterdam* over de theologen Karl Barth en Klaas Schilder en hun houding tegenover het nationaalsocialisme). Vrijwel alle BNPPers waren opnieuw in Kampen toen drs. Tjitze Kuipers (emeritus predikant van de Gereformeerde Kerk in Kampen) vertelde waarom hij zo’n verwoed verzamelaar was van Abraham Kuipers publicaties; hij maakte er een bibliografie van, die hij op 5 november 2011 presenteerde aan de Vrije Universiteit.

2 November 2004: Presentatie van het eerste deel van de Bibliografie van Nederlandse Protestantse Periodieken in boekvorm. Prof. dr. Joan Hemels hield daarbij een beschouwing onder de titel ‘Betekenis van de Bibliografie van Nederlandse Protestantse Periodieken in het licht van de conservering en ontsluiting van het culturele erfgoed van kranten en tijdschriften’, waarvan de laatste zin luidde: ‘Ik wens allen die op enigerlei wijze hebben bijgedragen aan het tot totstand-komen van het eerste deel van de BNPP van harte te feliciteren met het realiseren van dit opus magnum. De initiatiefnemers en eindverantwoordelijken van het BNPP-project, maar speciaal ook de vele vrijwilligers, die eraan meegewerkt hebben, wens ik voldoening en een positieve ontvangst van de vrucht van hun inzet toe.’

18 November 2005. Inleider drs Jan Greven, hoofdredacteur dagblad *Trouw* 1985-1998. Bij zijn aantreden was er (opnieuw) discussie gaande in welke richting *Trouw* zich zou kunnen ontwikkelen. De visie op ‘geloof’ zou in een bredere bedding besproken kunnen worden. Nieuwe katernen werden ingevoerd: Letter en Geest, De Verdieping, Religie en Filosofie.

10 November 2006: George Harinck spreekt over Abraham Kuiper in het Witte Huis: Neo-Calvinisme in Amerika; voornamelijk in de tweede helft van de 20e eeuw.

Presentatie Deel 2 van de BNPP ; Martin Ros ontvangt het eerste exemplaar. In het *Nederlands Dagblad* werd aandacht aan de publicatie besteed onder de kop Vijfduizend protestantse periodieken. Het *Reformatorsch Dagblad* sprak van ‘Veredeld telefoonboek voor de protestantse onderzoeker’.

13 november 2007; deel 3 van de Bibliografie verschijnt. Als spreker trad de kerkhistoricus dr. Jasper Vree trad op. Hij schreef vele publicaties over Abraham Kuiper en besteedde in zijn toespraak veel aandacht aan een van Kuipers eerste geschriften: ‘De Commentatio, een studie over Calvin’. Kuiper won daarmee een prijsvraag van de RU te Groningen. Vraag op deze dag: ‘Hoeveel boeken kunnen we nog verwachten? Zijn we al op de helft? Een duidelijk antwoord is niet te geven. Wel is het zo, dat de periodieken in het algemeen kleiner en onvollediger worden. We zitten steeds meer in een fase van correctie.

(NB. Sinds november 1997 hebben een aantal vrijwilligers fotokopieën gemaakt van fraaie omslagen van periodieken, dit naar aanleiding van een lezing van A.S.A. Struik over omslagen ontworpen door bekende kunstenaars. Daarna werd afgesproken om, indien mogelijk, fotokopieën te maken van omslagen die we mooi vonden. Dit bleek niet zo gemakkelijkals gedacht. Mede door ziekte van Struik is dit experiment gestaakt.)

14 november 2008; Tijdens het ochtendprogramma komt dr. Rolf van der Woude aan het woord. Hij is wetenschappelijk medewerker van het HDC en samen met zijn collega Wouter Beekers deed hij onderzoek naar de geschiedenis van de Amsterdamse woningstichting Patrimonium. Een week daarna werd dit boek op de VU gepresenteerd. 's Middags stand van zaken BNPP. Bekende onderwerpen: Wat is vandaag de dag eigenlijk Protestants? We hebben er allemaal weet van; zeker als het gaat om periodieken van de laatste decennia, die samengevoegd of zogenaamd oecumenisch werden. Als we verder gaan in boekvorm, dan denken we op dit moment nog aan twee boekdelen plus een enkel deel voor registers.

6 november 2009. Het ochtend-programma gaat over het boek *Het gereformeerde geheugen*, waaraan onder meer ook George Harinck als redacteur heeft meegewerkt; hij kon zelf niet aanwezig zijn, vandaar dat Wim Berkelaar (ook mede-auteur) de gespreksleider was. Het boek beschrijft de geschiedenis van de herinneringscultuur van de gereformeerden en kreeg in de pers veel aandacht. Het middagprogramma besteedde onder meer aandacht aan het tweede boekdeel van het KDC over het onderwerp ontspanning en recreatie; het KDC hoopt in totaal 5 boekdelen te kunnen uitgeven. Janneke Lambooy en Mary-Janne te Veldhuis waren daar namens het HDC aanwezig en vertelden daar over hun ervaringen met de BNPP. Het waren openhartige en collegiale gesprekken.

4 november 2010; Tijdens het ochtendprogramma spreekt mr. A. Herstel, oud-voorzitter van de NCRV, waarvan het archief bij het HDC berust. Peter Bak en Wim Berkelaar zijn bezig met een gedenkboek te schrijven voor het jubileum van de NCRV (2014).

24 november 2010; Het gaat erg hard met het project. Het duurt nog wel een paar jaar, maar het eind begint in zicht te komen. De verdeling van de nog te beschrijven periodieken over de vindplaatsen en de beschikbaarheid van de vrijwilligers correspondeert niet met elkaar: voor het Noorden en Amsterdam zijn moeilijk vrijwilligers te vinden. Diverse vrijwilligers geven zich spontaan op om (ook) elders wat te gaan doen. In deze laatste fase van het project blijken kleine periodieken vaak ook vakbladen te zijn die thuis horen in de BNPP.

5 november 2011; Inleiding door de heer drs. Tjitze Kuipers over zijn Kuiperbibliografie. In 2003 had de heer Kuipers ons verteld hoe zijn belangstelling voor Abraham Kuiper was ontstaan; onlangs (5 oktober 2011) werd deze bibliografie op de VU gepresenteerd).

Vannaf november 2011 tot juli 2012: afronding en voltooiing BNPP-project.

